

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 13 ΜΑΪΟΥ 1933

ΑΡΙΘ. 19

ΚΑΙΝΟΠΛΗΘΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Ἡ βαθεῖα ἀπογοήτευσις τὴν ὁποίαν, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ἤσθάνθη ἡ ἀνθρωπότης μόλις ὡς εἶχε συνέλθει μετὰ τὴν κατάπαινον τοῦ πηγχοσμίου πολέμου, εἶχεν ἐξωθήσει τὴν νέαν πρὸ παντὸς γενεᾶν εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῶν μέσων τῆς λυτρώσεως ἀπὸ τῶν ψυχικῶν πόνων εἰς τὸ μέρος τὸ ἀντίθετον ἐκείνου, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἦντλον αὐτὰ αἱ παλαιότεραι γενεαί. Ἐδημιουργήθη οὕτω μία ἀπότομος ἀντίθεσις μετὰ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον δὲ ἐνομισθῆ ὅτι τὸ παρελθὸν οὐ μόνον εἰς αὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ καὶ βλάπτει ὡς ἀνασταλτικὸν τῆς πρὸς τὰ πρόσω ὁρμῆς καὶ δεσμευτικὸν τῆς προόδου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπὸ μέλλοντος ῥοδίνων προσδοκῶν ἐγεννήθη περιφρονησις βιβλῆα καὶ δὴ καὶ ἀπροκάλυπτον μίσος πρὸς τὸ παρελθόν, ἐντέθην δὲ ἀνέκυψεν ἐν παρὸν ἀσκήσεως καὶ ἐπαναστάσεως, μία εἰκονολασιτικὴ παραφροσύνη κατέλαβε τοὺς ἰδεολήπτους τοῦ μελλοντισμοῦ, διεδικουῦντας τὸν τίτλον τοῦ συγχρονισμένου καὶ τοῦ προοδευτικοῦ καὶ θορυβοῦντας ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς «προωτοπορείας» ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ὁρμητικῆς φορᾶς πρὸς τὸ λυτρωτικὸν μέλλον. Οἱ ἀντιφρονοῦντες ἀπεκηρύχθησαν ὑπὸ τῶν προοδευτικῶν ὡς ἀσυγχρόνιστοι καὶ ἐστιγματίσθησαν ὡς ὀπισθοδρομικοί, ἢ τοῦλάχιστον ὡς καθυστερημένοι.

Ἡ ραγδαία αὕτη «φουτουριστικὴ» κίνησις ἐξώρμησεν ὑπὸ τὴν συναρπαστικὴν σημαίαν τῶν «νέων ἰδεῶν» ὄχι μόνον καὶ ἀπλῶς ὡς πρόθυμος προσανατολισμὸς πρὸς τὸ νέον, τὸ ὁποῖον ἐμφανίζει πᾶσα ἐξέλιξις κατὰ τὰ διανοητικὰ προοδευτικὰ στάδια, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀπόλυτος ἀρνησις παντὸς παλαιοῦ καὶ παραδεγμένου, ὡς μεταβολὴ του εἰς ἐρείπια, ὡς παντελής αὐτοῦ ἀνατροπὴ καὶ καταστροφὴ μέχρις τῆς ἐξαλείψεως καὶ τῆς ἀπλῆς αὐτοῦ μνήμης. Δὲν ἐγένετο βαθμιαία μετάβασις ἐκ τοῦ

δεξιῦ πρὸς τὸ ἀριστερόν, ἀλλ' ἡ δεξιότης ἀπεκηρύχθη ἀπολύτως ὡς ἀρνησις ἐκριζωτέα ἀπὸ τῆς ζωῆς, ἵνα τὸ κράτος τῆς θέσεως περιέλθῃ εἰς τὴν ἀριστερότητα ἐξ ὀλοκλήρου, ἵνα αὕτη καὶ μόνη δεσπόσῃ ἐν τῇ ζωῇ ἐφεξῆς. Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦτο τοῦ ἀριστερισμοῦ εἰσήλασεν εἰς πάσας γενικῶς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς: εἰς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐπιστήμην, εἰς τὴν φιλολογοίαν καὶ τὴν τέχνην, εἰς τὴν σφαῖραν τὴν οἰκονομικὴν καὶ εἰς τὴν σφαῖραν τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν. Ἀρνησις τοῦ Θεοῦ, ὑλισμὸς, ὑποκατάστασις τῆς ἠθικῆς διὰ νέων θεωριῶν, ἀναβίωσις τῆς δαρβινεῖου θεωρίας, φροῦδισμὸς, μαρξικὸς σοσιαλισμὸς μετ' ὄλων τῶν ἀρνητικῶν του παρεπομένων, ἀνατροπὴ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος, συλλήβδην ἐπανάστασις κατὰ παντὸς φέροντος τὴν σφραγίδα τοῦ παλαιοῦ καὶ προσπάθειά ἐγκαθιδρύσεως τῶν «νέων ἰδεῶν».

Πρὸς τὰς «νέας ἰδέας» ταύτας ἤνοιξε τὸ στόμα καὶ χάσκει ἀκόμη μεγάλη μερίς, τῆς νεολαίας πρὸ πάντων. Ὁ πρὸς αὐτὰς δὲ θαυμασμὸς τῆς οὗτος προέρχεται ἀφ' ἐνὸς: μὲν ἐκ τῆς φυσικῆς συμπαθείας τῶν νέων πρὸς ὅ,τι κεῖται ἐγγύτερον πρὸς τὴν φαντασίαν τῆς ἡλικίας των, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξ ἀγνοίας τῆς ἐννοίας καὶ σημασίας τοῦ παλαιοῦ καὶ ἐκ τῆς πλάνης εἰς τὴν ὁποίαν περιπίπτουν παρασυρόμενοι ἀπὸ τὴν μεταμπίεσιν πολλῶν παλαιῶν εἰς νέα. Τὸ παλαιόν, ἐμφανιζόμενον ὡς παράδοσις, ὡς κτῆμα τῆς ὁμαδικῆς συνειδήσεως τῆς παρελθούσης ἱστορίας, ἐκλαμβάνεται ὡς πίεσις τῆς ὁμαδικῆς θελήσεως ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς, ὡς περιορισμὸς τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, ὡς ὑπόταξις τοῦ νέου εἰς τὸ παλαιόν, ὡς ἀπαγορευτικὸν veto δεσμεῦον τὴν ἐλευθέραν ἐξόρμησιν πρὸς τὸ νέον. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐμφάνισις παντὸς νέου εἰς τὸν ὁρίζοντα τοῦ παρόντος γοητεύει, γεννᾷ ἐνθουσιασμὸν καὶ πολλὰκις θύελλαν ἐνθουσιασμοῦ, ὁ ὁποῖος, διὰ τοῦτο, ἀποβαίνει ἀσυλλόγιστος ἐπανάστασις ὡς κατα-

φορὰ κατὰ τοῦ κράτους τοῦ στενοχωροῦντος παλαιοῦ, ὡς θραῦσις τῶν δεσμῶν του ὡς, λύτρωσις ἀπὸ τὸν «παλαιισμόν», τὸν «ἀκαδημαϊσμόν», ὡς κρήμνις τῶν παλαιῶν ἀξιῶν καὶ ὡς ὁρμὴ πρὸς τὸ ἐλεύθερον νέον καὶ τὴν δημιουργίαν ἀξιῶν νέων.

Ἡ ἐπιπολαία αὕτη καινομανία ἐμφανίζεται κατὰ τινὰ ἀνινομίαν ἀρκούντως ζωηρὰ καὶ εἰς τὴν ἰδικὴν μας κοινωνίαν. Εἶνε γνωστόν, δῆλα δὴ, ὅτι οὐδεὶς λαὸς ἔχει παραδόσεις ἱερωτέρας, βαθυτέρας καὶ ὠραιότερας ἢ ὁ ἐλληνικός, ἢ ὅλη του δ' ἱστορία μαρτυρεῖ πόσον ἐτιμῶμεν μέχρις ἐσχάτων τὰς παραδόσεις μας καὶ πόσον εἴμεθα πρὸς αὐτὰς προσκεκολλημένοι, πόσον δὲ ἐθαύμαζον οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὰς χώρας μας ξένοι καὶ τὴν ὠραιότητά των καὶ τὴν προσήλωσιν τοῦ λαοῦ εἰς αὐτάς. Ἄλλ' εἶνε γνωστόν, ἐξ ἄλλου, πόσον καινοθῆραι ὑπῆρξαμεν πάντοτε ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, πρῶτιστον μέλημα ἔχοντες ἅμα τῇ ἐκ τοῦ οἴκου ἐξόδῳ ἂν «λέγεται τι καινόν», πόσῃ δ' ἐντύπωσιν εἶχεν ἐμποιῆσαι καὶ εἰς τὸν ἀπόστολος Παῦλον ἡ καινοθηρικὴ αὕτη τάσις τῶν ἀθηναίων τῆς ἐποχῆς του «εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαιρούντων ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον» (Πρξ. ιζ', 31). Ἐνῶ λοιπὸν ἔχομεν τὰς πολυτιμότερας τῶν παραδόσεων, ἀπορρουσῶν ἐκ παρελθόντος μοναδικοῦ ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν λαῶν, παρὰ ταῦτα παρουσιαζόμεθα σήμερον ὡς λαὸς «ἀντιπαρελθοντικός», ἀπὸ τὸν ὁποῖον—κατὰ τινὰ ἐπιτυχῆ χαρακτηριστικὴν ἔκφρασιν—«λείπει ἡ εὐγένεια τῆς ἀναδρομῆς».

Ἄλλ' εἶνε ἀνάγκη νὰ κατανοήσῃ ἡ κοινωνία, μάλιστα δὲ ἡ ἐπιρροεπὴς εἰς τὰ καινοφανῆ νέα γενεά, πρῶτον μὲν ὅτι οὐχὶ πᾶν τὸ ἐμφανιζόμενον ὡς νέον εἶνε δημιουργημα τοῦ παρόντος, δεύτερον δὲ πόσον μεγάλη εἶνε ἡ σημασία τῆς παραδόσεως,—τοῦ ὠφελίμου καὶ εὐγενοῦς καὶ ὠραίου παλαιοῦ—, καὶ διὰ τὰς παρούσας καὶ διὰ τὰς μελλούσας γενεάς. Οἱ ὑλισμοὶ καὶ οἱ δαρβινισμοὶ καὶ ὅσοι ἄλλοι -ισμοὶ εἶνε πολὺ παλαιαὶ θεωρίαι, ὑπὸ τὰ ἀλεπάλληλα τῆς ἀληθοῦς Ἐπιστήμης πλήγματα περιελθοῦσαι πρὸ πολλοῦ εἰς ἀφάνειαν ἀμετάκλητον· οἱ φροῦδισμοὶ δὲν ἀντέσχον εἰς τὴν δύναμιν τῆς κριτικῆς, αἱ δὲ οὐτοπικαὶ κομμουνιστικαὶ θεωρίαι, παμπάλαιαι ὡς θεωρίαι, ἐν συνδυασμῷ μάλιστα πρὸς τὰς ἐξ Ἰσου παναρχαίας ὑλιστικὰς ἰδέας, μόνον ὡς ἐφηρμοσμέ-

νο; ἐπαναστατικὸς μπολσεβισμὸς δύνανται νὰ θεωρηθῶν νέαι, καὶ τόσο μόνον, ὅσον διὰ νὰ μαρτυρηθῇ κατὰ τὸν πειστικώτερον τρόπον, ὅτι πρέπει νὰ ἀποσυρθῶν ταχέως καὶ διὰ παντὸς εἰς τὴν χώραν τῆς οὐτοπίας, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀνέκυψαν.

Ἄλλ' ὁ λόγος περὶ τῶν καινοφανῶν ὑπομιμνήσκει κατ' ἀνάγκην τὰ παλαιά, τὴν παράδοσιν, καὶ πρέπει ἡ κοινωνία νὰ γνωρίζῃ πόσῃ ἀξίαν αὕτη ἐγκλείει διὰ νὰ καθοδηγηθῆται εἰς μίαν λελογισμένην προόδον. Οἱ ἄνθρωποι δὲν ζῶσι μόνον ἐν τῷ παρόντι, διὰ τὸ μέλλον δὲ παρασκευάζονται πρὸ παντὸς διὰ τοῦ παρελθόντος, δὲν εἶνε δὲ ἀρτία καὶ πλήρης ἡ ζωὴ ἢ διακόπτουσα τὴν πρὸς τὸ παρελθὸν σχέσιν τῆς διὰ νὰ δημιουργῇ τὸ ἀποτόμως καὶ ἐντελῶς νέον. Ἐὰν τὸ παρὸν ἦνε τέκνον τοῦ παρελθόντος καὶ γοεὺς τοῦ μέλλοντος, πᾶσα διάρρηξις τῶν δεσμῶν τούτων ἄγει εἰς παραδόξους καὶ ἐξαμβλωματικὰς τερατογονίας, ὁποῖαι οἱ λεγόμενοι «φουτουρισμοί», «κυβισμοί», «ἐμπρεσσιονισμοί» καὶ «ντανταῖσμοί», οἱ ὁποῖοι ὑπομιμνήσκουν ἐκτρομακτικὴν παθολογίαν ἀναρχομένων καὶ ἀνισορρόπων ψυχῶν. Αἱ παραδόσεις εἶνε ἀποκρυστάλλωσις πολυχρονίου καὶ διὰ πολλῶν θυσιῶν κτηθείσης σοφίας καὶ πείρας, κληροδοτουμένων εἰς τὰς γενεὰς ὡς παρακαταθήκη ὑποθηκῶν πολυτιμοτάτη, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀποκτῶσαι ἐν τῇ συνειδήσει τῶν λαῶν δύναμιν ἰσχυροτέραν πάσης γραπτῆς παραδόσεως. Τὸ κῦρος μάλιστα τῶν παραδόσεων ἐν τῇ ζωῇ τῶν λαῶν ἀποβαίνει κατ' εὐθείαν ἀνάλογον πρὸς τὴν μακράν των διάρκειαν καὶ τὸ ἀναλλοίωτον αὐτῶν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ λογίζεται σπουδαῖον τῶν οἰκογενειῶν, τῶν κοινωνιῶν, τῶν καθιδρυμάτων καὶ τῶν λαῶν πλεονέκτημα ἢ μακρά, ὑψηλὴ καὶ εὐγενὴς παράδοσις ὡς συνοχὴ τῆς ἱστορίας των, ὡς συνέχισις τῆς ἀτομικότητος, ὡς ἔρμα τοῦ παρόντος καὶ ὡς διασφάλισις τοῦ μέλλοντος. Εἰς τὸ κράτος τοῦτο τῆς παραδόσεως ὀφείλεται ἡ εὐεργετικὴ εἰς τὰ ἄτομα καὶ τὰς κοινωνίας συντηρητικότης, ἡ ἐφεκτικὴ δῆλον ὅτι στάσις πρὸς ὅ,τι δήποτε ἐμφανιζόμενον ὡς νέον καὶ σπεῦδον ἀλογίστως νὰ εἰσορμήσῃ εἰς τοῦ παλαιοῦ τὴν περιοχὴν. Εἶνε λοιπὸν αἱ παραδόσεις προστατευτικαὶ κυρίως τῶν ἐνοτήτων καὶ ὀλοτήτων, πᾶσα δ' ἀπόπειρα ἐξολοθρεύσεως τοῦ παλαιοῦ ἐν ὄνό-

ματι τοῦ νέου δημιουργεῖ χάσμα ἀσυνεχίας μεταξὺ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος, καθιστῶν ἄχρηστα τὰ ἀγαθὰ τοῦ πρώτου διὰ τὸ δεύτερον καὶ στεροῦν τοῦτο τῆς ἐπὶ τῶν ἀνεκτιμήτων πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιῶν ἐκείνου θεμελιώσεως.

Εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἀκριβῶς τῆς μεγίστης διὰ τὴν ζωὴν σημασίας τῶν ἀξιῶν τούτων ὀφείλεται ἡ πανταχοῦ διακηρυχθεῖσα ἀνάγκη τῆς εἰς αὐτὰς ἐπανόδου, διότι μόνον δι' αὐτῶν δύναται νὰ παρασκευασθῇ μέλλον ἀντάξιον τοῦ προορισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ πρόοδος εἶνε ἀληθῆς καὶ πραγματικὴ καὶ ἀποβαίνει ὠφέλιμος μόνον ὡς λελογισμένη ἀλληλοπροσαρμογὴ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου ἐν ἱστορικῇ συνεχεῖα σωζούσῃ τὴν ἐνότητα τῆς ζωῆς.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Μετὰ τὴν οἰκογένειαν ἄλλος παράγων σημαντικώτατος διὰ τὴν ὄλην τῆς νεολαίας ἀγωγὴν καὶ ἐπομένως καὶ διὰ τὴν εἰδικὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν εἶναι τὸ Σχολεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπ' ἐσχάτων μάλιστα τόσον ἀπασχολεῖ καὶ ἀρμολογεῖ καὶ ἀναρμολογεῖ καὶ περὶ τὸ ὁποῖον τόσος γίνεται θόρυβος ἀπὸ διαφόρους πλευρᾶς. Διὰ λόγους καθαρῶς μορφωτικούς ἐνδείκνυται ὅπως τὸ Σχολεῖον καταστή ἱκανὸν ὥστε «νὰ δώσῃ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ ὀλοκληρωτικῆν καὶ ὀργανικῆν ἐκδοχὴν τοῦ κόσμου (κοσμοθεωρίαν)» κατὰ τὸ σχετικὸν πόρισμα τῆς προμνημονευθείσης Συσκέψεως, «δύναται δὲ νὰ προσφέρῃ—πραγματι—σπουδαίαν συμβολὴν εἰς τὴν θρησκευτικὴν ἀγωγὴν τῶν παιδίων καὶ τῶν ἐφήβων» ὑπὸ τὸν ἀπωράβατον ὄρον «νὰ διεισδύσῃ τόσον εἰς τὰ προγράμματα τῆς διδασκαλίας ὅσον καὶ εἰς τὴν προσωπικότητα τῶν διδασκάλων τῆς τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἀπομακρύνεται δυστυχῶς καὶ παρ' ἡμῖν τὸ νεώτερον σχολεῖον.

Δὲν πρόκειται μόνον περὶ τοῦ ὅτι τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν, ὡς τοιοῦτο, παραβλέπεται τελείως καὶ τίθεται εἰς τὴν ἐσχάτην μοῖραν· δὲν πρόκειται μόνον διὰ τὴν ἀψυχολόγητον καὶ ὅλως ἀβασάνιστον κατάργησιν τοῦ μαθήματος τούτου ἀπὸ τὰς Πρακτικὰς Σχολὰς—ὡς ἐὰν τῶν Σχολῶν τούτων οἱ μαθηταὶ δὲν εἶχον τὰς αὐτὰς ψυχικὰς ἀνάγκας πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν ἄλλων Σχολείων—· δὲν πρόκειται μόνον διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν ὠρῶν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰς τάξεις ἀκριβῶς ἐκείνας ὅπου

θὰ ἐχρειάζετο περισσότερο προσοχὴ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου· δὲν πρόκειται μόνον διὰ τὴν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ—μὲ τὸν τύπον τῶν δύο ἐξαταξίων κύκλων τῆς ἐκπαιδεύσεως—ἀνάθεσιν τῆς διδασκαλίας τῶν Ἱερῶν εἰς πρόσωπα ἄγευστα οἰασθήποτε θεολογικῆς—καὶ ἐνίοτε καὶ τῆς στοιχειώδους θρησκευτικῆς—μορφώσεως, διότι οὐδὲν τούτων συμβαίνει μεμρνωμένως καὶ ὅλα μαζὶ ἀποτελοῦν τὸ μέγα κακόν, τὸ ὁποῖον μαστίζει τὴν σημερινὴν ἐκπαίδευσιν. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ἕπ' ὄψει ὅμι μόνον τὸ γεγονός ὅτι ὑπάρχουσι διδάσκαλοι διδάσκοντες ἀντίθετα πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ ὡς «ἐπιστήμη» ἀναμισσῶντες θεωρίας τῶν ὁποίων τὴν ἀλήθειαν εἶναι ἀνίκανοι οἱ ἴδιοι νὰ ἐλέγξουν, ἀλλὰ εἶναι—δυστυχῶς—ἐξηκριβωμένον ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία, ὅπου ἐναπέμεινε, πρῶτον μὲν δὲν διέπεται ὑπὸ προγράμματος ἀνταποκρινομένου εἰς τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τῶν μαθητῶν, ὡς κατέδειξεν ἤδη ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἄμ. Ἀλιβιζάτος καὶ εἰς τὸ σχετικὸν πρὸς τὸ Ἐκπαιδευτ. Συμβούλιον ὑπόμνημά του καὶ εἰς σειρὰν ἄρθρων ἐν τῇ «Ἀναπλάσει», ἀλλὰ καὶ δὲν γίνεται συνήθως κατὰ τρόπον ἐμπνέοντα τὴν ἀγάπην ἢ τὸν σεβασμὸν τοῦλάχιστον πρὸς τὰς ὑψηλὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας ἀφορᾷ. Εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη—ὅπως διεκήρυξε πάλιν τὸ Συνέδριον τῆς Θεσσαλονίκης—«ὅπως ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία παρέχεται κατὰ τὸ δυνατόν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν λαϊκῶν ἐκείνων σχολείων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν παρέχεται σήμερον» καὶ «πρῶτίστα πάντων οἱ καθηγηταὶ τῶν θρησκευτικῶν νὰ εἶναι θρησκευτικαὶ προσωπικότητες, ἱκαναὶ νὰ διεγείρῳσιν εὐλικρινῆ καὶ βαθὴν ἐνθουσιασμόν», ἀλλὰ πρὸς τούτους «πρέπει ἱερεῖς καὶ λαϊκοὶ νὰ κατανοήσῃ τὴν σύγχρονον νεολαίαν, τὴν ψυχολογίαν τῆς καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς», διὰ νὰ δύνανται ν' ἀπευθύνωνται πράγματι εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νέων τῆς σημερινῆς ἐποχῆς.

Πάντως ὅτι γίνεται σήμερον εἰς τὸ Σχολεῖον ὄχι μόνον δὲν πληροῖ τὰς ἀνάγκας τῆς νεότητος, ἢ ὁποία ζητεῖ φωτισμὸν εἰς τὰ μεγάλα προβλήματα, τὰ ὁποῖα συνταράσσον τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τῆς, ἀλλὰ καὶ ζημιώνει οὐχὶ σπανίως, διότι—ἐκεῖ ὅπου δὲν συσκοτίζει τὴν ἀλήθειαν μὲ τὰς ἀντιθέτους διδασκαλίας καὶ μὲ τὰς ἐμπειρικὰς γνώμας μερικῶν πολὺ «προωθευμένων»—καθιστᾷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποκρουστικὰς τὰς θρησκευτικὰς ιδέας, διότι «περιγράφει τὸν Χριστιανισμόν ὡς «ἅτι τι τὸ ἀφρημένον καὶ ἀπραγματοποιήτον καὶ συνήθως ἀνεφάρμοστον εἰς τὴν ζωὴν» κατὰ τὴν διαπίστωσιν τῶν ὀρθοδόξων παιδαγωγῶν.

Ἀποτελεῖ δὲ τὸ φαίνόμενον τούτο, τοῦλάχιστον,

μίαν ἐπὶ πλέον ἐκδήλωσιν τῆς καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα σημεῖα ἐπικρατούσης παρ' ἡμῖν γενικῆς σχεδὸν ἀσυναρτησίας καὶ τῆς ἐλλείψεως οἰασδῆποτε σοβαρᾶς ἀντιμετωπίσεως ἀκριβῶς τῶν ζητημάτων ἐκείνων, ἀπὸ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων ἐξαφῆται τὸ μέλλον τῆς νεολαίας τῆς σημερινῆς, τῶν πολιτῶν τῆς αὐτοῦ, αὐτῆς ταύτης τῆς χώρας ἢ εὐημερία ἢ ἡ καταστροφή.

Ἄλλὰ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο δέον νὰ γείνη μία μικρὰ ἐπιφύλαξις. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμφωνήσῃ τις οὔτε μὲ τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὅποιον διεξάγεται ἡ συζήτησις περὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ διότι πάντως τὸ πρόβλημα εἶναι βαθύτερον καὶ ὀξυκώτερον ἀπὸ ὅ,τι ἐμφανίζεται συνήθως ἀπὸ τοὺς μόλις τὴν τελευταίαν ὥραν ἀφυπνισθέντας διὰ νὰ υπερασπίσῃ τὰ καταπατούμενα δίκαια τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως. Ἡ ἀποκατάστασις τῶν δικαίων τούτων δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποτελῇ παρῶρτημα — ἀν μὴ καὶ πρόσχημα — εἰς ἀγῶνας ἔχοντας σχέσιν μὲ συμφέροντα ὕλικά, ἀναμφισβητήτως δὲ ἀπὸ συσχετίσεως τοιαύτας ζημιούται ἀντὶ νὰ κερδίξῃ τι ἢ ὑπόθεσις, διότι πάντοτε τὰ πνευματικὰ ζητήματα, ὅσας ἀνεμίχθησαν μὲ τὴν πολιτικὴν τοῦ «μαμμωνᾶ», ἔχασαν τὴν ἀρχικὴν τῶν ἀξίαν τὴν καθαρῶς πνευματικὴν καὶ ἀπέκτησαν ἐχθροὺς ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου ἠδύναντο ν' ἀποκτήσωσι θιασώτας, μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι θέλουν ἀπολύτως καθαρὰν τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς οὐρανοῦ Ἀληθείας καὶ ἀπηλλαγμένην οἰωνδῆποτε κοσμικῶν κηλίδων, τὰς ὁποίας εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγκλείσῃ εἰς αὐτὴν ἢ ἀνθρωπίνῃ ἀδυναμίᾳ.

Ἀκριβῶς δὲ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο κεῖται μέγα μέρος τῶν αἰτίων, ἔνεκα τῶν ὁποίων πολλὰ τοιαῦτα κηρύγματα δὲν τελεσφοροῦν παρὰ τῆ νεολαίᾳ τῆ σημερινῆ, ἢ ὁποία — ὡς ἤδη ἐλέχθη — ἔχει τὴν μυστικὴν ἱκανότητα νὰ διαισθάνεται μερικὰς ἀσυνεπειὰς τῶν ἡλικιωμένων, χωρὶς — ἀτυχῶς — νὰ ἔχη καὶ τὴν πείραν ἢ ὁποία θὰ τῆ ἐπιτρέψῃ νὰ διακρίνῃ τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τοὺς κακοὺς τῶν ἀντιπροσώπων καὶ νὰ κατανέμῃ δικαίως τὰς εὐθύναις.

E. F. M.

Η ΕΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ δρᾶσις τοῦ καθηγητοῦ N. Crainic

Ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Μυστικῆς Θεολογίας N. Crainic διευθυντῆς καὶ ἰδρυτῆς τῆς μεγάλῃς ἡμερησίας ἐφημερίδος «Calendarul» καὶ τοῦ σπουδαιοτέρου φιλολ. ρουμανικοῦ περιοδικοῦ «Gandirea», τυγχάνει μία τῶν κυριωτέρων τῆς συγχρόνου Ρουμανίας προσωπικότητων. Ὡς ἐπιστήμων,

ὡς ποιητῆς, δημοσιογράφος καὶ ρήτωρ ὁ N. Crainic ἀφιέρωσεν δλόκληρον αὐτοῦ τὸ ἔργον εἰς τὴν πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἐξύψωσιν τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας δρᾶσιν. Πέριξ τοῦ περιοδικοῦ «Gandirea» ἐδημιούργησε νέαν φιλολογικὴν Σχολήν, ἣτις ὑπὸ τὴν ἄμεσον τῆς χριστιανικῆς ὀρθοδόξου ἰδεολογίας ἐπίδρασιν διατελοῦσα ἐμπνέεται ἐκ τοῦ ἰδανισμοῦ τῆς χριστιανικῆς ὀρθοδόξιας καὶ ἀναπτύσσει θέματα ἐκ τῆς παραδόσεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἰνα δὲ καθορίσωμεν ἀκριβέστερον τὴν σπουδαιότητα τῆς δράσεως τοῦ ἐν λόγῳ καθηγητοῦ διὰ τὴν τῆς ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἐνίσχυσιν καὶ καθόλου τὴν τῆς θρησκευτικῆς τοῦ Ρουμανικοῦ λαοῦ ζωῆς τόνωσιν καὶ ἐμφύχωσιν, ἀνάγκη νὰ ρίψωμεν ἐν γενικώτατον βλέμμα ἐπὶ τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς τῆς Ρουμανίας καταστάσεως.

Δὲν ὑπάρχει ἄλλη χώρα ἐν Εὐρώπῃ ὅπου νὰ εἶναι τόσοσιν ριζωμένος ὅσον ἐν Ρουμανίᾳ ὁ γαλλικὸς πολιτισμὸς. Οἱ πλείστοι ἐκ τῶν ρουμάνων φοιτητῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν τῶν μεταβαίνουσιν εἰς Γαλλίαν, τὰ τελευταῖα δὲ τῆς γαλλικῆς ἐπιστήμης καὶ φιλολογίας βιβλία τυγχάνουσιν ἐπίσης διαδεδομένα ἐν Βουκουρεστίῳ ὅσον καὶ ἐν Παρισίοις. Ἡ καθόλου τῆς Ρουμανίας πνευματικὴ ζωὴ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ γαλλικοῦ πολιτισμοῦ. Ἐντεῦθεν προκύπτουν διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῆς Ρουμανίας οὐ μόνον πλεονεκτήματα, ἀλλ' ἀτυχῶς καὶ μειονεκτήματα, ἅτινα ἀμέσως κατωτέρω θέλωμεν ἐκθέσθαι. Ὀλόκληρος σχεδὸν ὁ μετὰ τὴν τοῦ 1789 ἐπανάστασιν γαλλικὸς πολιτισμὸς εὐρίσκειται ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἀντεκκλησιαστικῶν καὶ ἀθεϊστικῶν ἰδεῶν. Τὸ πλεῖστον δὲ μέρος τῶν γάλλων διανοουμένων, ἢ πλειονότης τῶν ἐκπροσωπούντων τὴν ἐπιστήμην καὶ πρὸ παντὸς τὴν πολιτικὴν τῆς Γαλλίας ζωὴν συνησπίσθησαν εἰς ἀθεϊστικοὺς Συλλόγους τῆς μαρ. στοᾶς Grand Orient, οἵτινες ἠγωνίσθησαν καὶ ἀγωνίζονται ἐτι λυσσῶδως κατὰ τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ἐπακολούθημα τῆς ἀθεϊστικῆς ταύτης τῶν γαλλικῶν πολιτικῶν κύκλων νοοτροπίας ὑπῆρξεν ὁ ἀπὸ τοῦ κράτους χωρισμὸς τῆς ἐκκλησίας*. Τὸ τῶν γάλλων διανοουμένων παράδειγμα ἀκολουθοῦντές τινες τῶν ρουμάνων διανοουμένων, ὡς καὶ τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἀντιπροσώπων τῆς πολιτικῆς ρουμανικῆς ζωῆς, συνετάχθησαν εἰς ἀθέους στοᾶς δημοσία καὶ λάθρα δρώσας ἐναντίον τῆς Ὀρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐνέργεια αὕτη τῶν ἐν λόγῳ στοᾶν εἶχε καταστῆ ἐπὶ τοῦ Ὑπουργεῖου Iorga-Argetioianu τοσοῦτον ἰσχυρὰ, ὥστε ἐπιμόνος ἐγένετο λόγος τότε ἐν Ρουμανίᾳ περὶ χωρισμοῦ τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ κράτους ὡς ἐπιχειμένον. Ἐναντίον τῆς ἀντεκκλησιαστικῆς καὶ ἀθεϊστικῆς δράσεως τῶν στοᾶν τούτων σφοδρῶς ἐξηγέρθη ὁ καθηγητῆς N. Crainic ἰδρύων τὴν 24 Ἰανουαρίου 1932 τὴν μεγάλην χριστιανικὴν ἐφημερίδα «Calendarul», ἣτις λυσσῶδως ἐπολέμησε καὶ πολέμει πᾶσαν ἀντιχριστιανικὴν ἰδεολογίαν.

* Σ. Σ. Ὅτι ἡ γαλλικὴ στοᾶ Grand Orient εὐνοεῖ τὴν ἀθεϊαν εἶνε γνωστὸν. Ὁ χωρισμὸς ὅμως τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ κράτους ἐν Γαλλίᾳ δὲν ἀφείλεται εἰς μόνον ταῦτα τὸν παράγοντα.

Ἡ ἐφημερίς αὕτη σημαντικὰς ὑπηρεσίας προσέφερεν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ρουμανικὴν Ἐκκλησίαν, καθόσον διὰ τῆς βαθείας τῆς χριστιανικῆς ἰδεολογίας, διὰ τῆς ὑπὸ πνεῦμα χριστιανικῶν ἀναπτύξεως πάντων τῶν κοινωνικῶν, οικονομικῶν καὶ πολιτικῶν προβλημάτων κατώρθωσεν ἐν βραχείᾳ χρόνῳ νὰ δημιουργήσῃ ἰσχυρὰν κοινὴν ἐν τῇ Ρουμανίᾳ χριστιανικὴν γνώμην. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἀρξασμένης δράσεως διανοούμενοι μεγάλης περιωπῆς, καθηγηταὶ Πανεπιστημίου, πρῶην ὑπουργοί, οἵτινες πρὸ τῆς ἐμφάσεώς τῆς ἐπεδείκνυον πλήρη πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν ἀδιαφορίαν, ἤρχισαν ἀπασχολούμενοι περὶ τὰ χριστιανικὰ προβλήματα, ἀναπτύσσοντες ἐν δημοσίαις διαλέξεσι χριστιανικὰ θέματα καὶ ἀπαιτοῦντες τὴν πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν ἐπιστροφὴν. Διὰ τῆς ἐφημερίδος «Calendarul» ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας ἀπέκτησεν οὐ μόνον χριστιανικὸν τύπον, ἀλλὰ, χάρις εἰς τὴν ἰσχυρὰν προσωπικότητα τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς, καὶ ἰσχυρὰν κινητήριον τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς δύναμιν. Διὰ τὸν διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ «Gandirea» καὶ τῆς ἐφημερίδος «Calendarul» ὁ ὀρθοδοξισμὸς δὲν ἐκπροσωπεῖ ἀπλῆν μόνον χριστιανικὴν ὁμολογίαν, ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρον πολιτισμὸν, καὶ δὴ τὸν πενυματικώτατον καὶ ἀνώτατον πολιτισμὸν. Τὴν ἰδεολογίαν τοῦ ταύτην ὁ κ. N. Crainic ἀναπτύσσει ἀπὸ καθέδρας, ἐν ταῖς στήλας τοῦ περιοδικοῦ «Gandirea» καὶ τῆς ἐφημερίδος «Calendarul», ὡς καὶ ἐν δημοσίαις εἰς τὰς κυριώτερας τῆς Ρουμανίας πόλεις διαλέξεσιν, δι' ὧν κηρύττει καὶ ἀναπτύσσει τὴν ἀνάγκην τῆς εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν ἐπιστροφῆς καὶ τῆς ἀπεπιστροφῆς τῶν ὀρθόδοξον λαῶν ἀπὸ τὸν μηχανικὸν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης πολιτισμὸν πρὸς δημιουργίαν νέου πολιτισμοῦ καθαρῶς ὀρθόδοξου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀρθόδοξων θρησκευτικῶν ἀξιών. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἡ δις γενομένη διδασκαλία τῆς Δύσεως Ἀνατολῇ ὀφείλει νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ἀπολεσθεῖσαν θέσιν τῆς.

Οὕτω ὁ φανατικὸς τοῦ ὀρθοδοξισμοῦ θαυμαστής N. Crainic διακηρύττει τὴν διδασκαλίαν τοῦ νέου Βυζαντίου, εἰσηγούμενος τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀρθόδοξου Πατριαρχείου καὶ τὴν μετατροπὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ρώμην τῆς Ἀνατολῆς καὶ εἰς Βατικανὸν τῆς Ὁρθοδοξίας*. Πολλὰ ἐκ τῶν ἀρθρων καὶ ἱκαναὶ τῶν διαλέξεων του φέρουσι τὸν τίτλον «Πρὸς τὸ νέον Βυζάντιον».

Ὁ καθηγητὴς N. Crainic εἶναι ἰσχυρὰ θρησκευτικὴ προσωπικότης, ἡ θρησκευτικὴ δ' αὐτοῦ ἰδεολογία ἀποτελεῖ τὸ ἰδανικὸν τῆς γενεᾶς τῶν νέων ρουμάνων θεολόγων.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΕΣΚΟΥ

* Σ. Σ. Δὲν δύναται νὰ γείνη ἀποδεκτὴ ἡ ἰδέα αὕτη ἐν τῷ κόσμῳ τῆς Ὁρθοδοξίας ὡς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας. Ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπέβη «Νέα Ρώμη» οὐχὶ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς θέσεως τῆς παλαιᾶς Ρώμης ἐν τῇ λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ, εἶνε δ' ὅπως ἀκατανόητος ἡ μεταβολὴ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου εἰς «Βατικανὸν τῆς Ὁρθοδοξίας».

Η "ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ΚΑΙ ΟΙ ΞΕΝΙ ΓΕΥΜΕΝΟΙ

Κύριε Διευθυντά,

Με συγκίνησιν ἱερὰν ἔλαβον σήμερον ἀπὸ τὸ ταχυδρομείον τὸ πρῶτον διπλοῦν τεύχος τῆς «Ἐκκλησίας» διὰ τοῦ ὁποίου ὁ σεπτὸς αὐτὸς ἀγγελιοφόρος τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας συμπληρώσας δέκα ἔτη φωτεινῆς ὑπηρεσίας εἰσέρχεται εἰς τὸ ἐνδέκατον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς του.

Καὶ μὲ ἀκόμη μεγαλειτέραν συγκίνησιν ἤνοιξα τὸν πρῶτον τόμον τῆς «Ἐκκλησίας», ὁ ὁποῖος στολιζέει τὴν βιβλιοθήκην μου, καὶ τὴν στιγμήν αὐτὴν ποῦ σὰς γράφω παρελαύνει ἔμπρὸς μου πρὸ τῶν δύο αὐτῶν σταθμῶν, τῆς 1ης Ἰουνίου 1923 καὶ τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1933, ὀλόκληρος ἡ διαρρέυσασα δεκαετία πλήρης δράσεως κινήσεως καὶ ζωῆς χριστιανικῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν θερμουργὸν πνοὴν τοῦ προκαθημένου Αὐτῆς.

Δέκα ὀλόκληρα χρόνια! Διὰ Σας, τοὺς ἐν Ἑλλάδι ζῶντας, ὅλη αὐτὴ ἡ κολοσσιαία πνευματικὴ ἐργασία, περιβεβλημένη βεβαίως τὴν στολὴν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἐπιβεβλημένης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὑποχρέωσης, δὲν εἶνε παρὰ μία φυσικὴ ἐξέλιξις μιᾶς ἀπὸ τὰς πολλὰς ὑπηρεσίας ποῦ ἔχει τόσον σαφῶς καὶ τόσον μεθοδικῶς ὀργανώσῃ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Δι' ἡμᾶς ὅμως, τοὺς μακρὰν τῆς φίλης Πατρίδος εὐρισκομένους, δι' ἡμᾶς, τοὺς ὁποίους χιλιάδες μιλίων χωρίζουν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν γῆν, πιστεῦσατέ με, κ. Διευθυντά, ὅτι ἡ τακτικὴ αὐτὴ ἐπίσκεψις τοῦ ἐπισήμου δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἐκάστοτε ἕνα νοερὸν ἀσπασμὸν τῆς Μεγάλης Μητρὸς πρὸς τὰ ξενητευμένα παιδιὰ τῆς, μίαν πατρικὴν εὐλογίαν τοῦ σεβασμίου Πρωθιεράρχου τῶν Ἀθηνῶν καὶ παλαιοῦ ἡμῶν Διδασκάλου, ἕνα θερμὸν χαιρετισμὸν ἀρχαίων συναγωνιστῶν καὶ συνεργατῶν ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου, τῶν ὁποίων αἱ γλυκεῖαι μορφαὶ ἐναλλάσσον ἀπόψε πρὸ τοῦ γραφείου μου, μίαν ζωογόνον αὐρὰν μυρωμένην μὲ τὸ μύρον τοῦ βασιλικοῦ καὶ τοῦ θυμιάματος καὶ τῶν πεύκων τοῦ Ὑμηττοῦ.

Ἀπόψε ἡ καταιγὶς μαινεται ἀνὰ τὴν παραθαλασσίαν μας πόλιν. Οἱ μυκηθμοὶ τοῦ Ὠκεανοῦ φθάνουν μέχρι τῆς ταπεινῆς μου κατοικίας. Ὁ χιονοστρόβιλος ἀπειλεῖ νὰ παρασύρει τὸ πᾶν. Καὶ ἐν τούτοις ἐδῶ μέσα νομίζομεν ὅλοι, κύριε Διευθυντά, ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἡ «Ἐκκλησία» ἐσκόρπισεν ἀπόψε ζωογόνον τὸ φῶς τοῦ Ἀττικοῦ Ἡλίου εἰς τὴν οἰκογενειακὴν μας ἐστίαν, καὶ αἰσθανόμεθα ὅλοι τὴν εὐχὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τὴν γλυκεῖαν παρηγορίαν ποῦ μᾶς στέλλει διὰ τῶν στηλῶν τοῦ ὄργανου τῆς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὸν πνευματικὸν μας ὀρίζοντα. Ὀλόγυρά μας ὀργιάζει ὁ ὕλισμός, ἡ διαφθορά, ὁ ἀντίχριστος ὀρθολογισμὸς ποῦ ἀποπειράται νὰ διασεισῇ αὐτὰ τὰ θεμέλια τῆς Χριστιανικῆς πίστεως ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Καὶ εἰς τὰς προσπαθείας τῆς μικρᾶς μας ὀλκάδος, ἥτις ὑπὸ τὴν πεννυμένῃν καθοδήγησιν τῆς Δ. Σ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς παλαίει νικηφόρος κατὰ τῶν ἀγρίων κυμάτων, βαστάζουσα τὸ

πάντιμον και μεγαλοπρεπές του Σωτήρος Όνομα και την Όρθόδοξον πίστιν ενώπιον εθνών και λαών, ενίσχυσιν πολύτιμον, κ. Διευθυντά, λαμβάνομεν ελπίαι πίστεως της Όρθοδοξίας πρόμαχοι από τὰ Όρθόδοξα περιοδικά που μὰς έρχονται από τους κόλπους της Μητρός, και ών προσεΐρχει ή «Έκκλησία».

Ας είνε εύλογημένοι ελπίαι οι έργατα: του καλάμου, των οποίων ή εργασία έπλήρωσε τους δέκα τόμους της «Έκκλησίας». Ας χάριση ο Κύριος μακρότητα ήμερών εις την επιστημονικήν και έκλεκτήν της Έκκλησίας Κορυφήν. Ητις κοσμεί τον θρόνον της Αρχιεπισκοπής των Αθηνών, και εις Ήν όφείλει την αναγέννησιν της ή Έκκλησία της Ελλάδος. Και ας στηρίξη επί μήκιστον ο Οδράνιος ήμῶν Καθηγητής, ο Χριστός, την χείρα την σιδαράν, ήτις τόσον δεξιώς διευθύνει τὸ περιοδικόν της Έκκλησίας.

Είθε να προστίθενται δεκάδες επί δεκάδων εις τους ένιαυτούς της ζωής της «Έκκλησίας» και είθε ο έερομνήμων αυτός των του Θεού βουλευμάτων να συμπληρώση ένατονταετηρίδα, επισκεπτόμενος πάσαν γωνίαν της Οίκουμένης, στηρίζων έν τή πίστει και τῶς παραγγέλμασι του Κυρίου πάντας τους έμολογοῦντας Αυτόν, και παρηγορῶν και δροσίζων πάσας τὰς τεθλιμμένας καρδίας «ὡς δρόσος Ήερμων ή καταδαίνουσα επί τὰ ὄρη Σιών».

Asbury Park, N. J.

Μετά σεβασμοῦ και θερμῆς αγάπης

ΠΑΝ· ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Γεργεργε

Πρυχοῦχος της Θεολογικής Σχολῆς
του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ή Ρώμη και οι Όρθόδοξοι.

Ύπό τον τίτλον τούτον έδημοσιεύθη έν τοις Έκκλησι. Καιροῖς» (Church Times) του Λονδίνου μακρά επιστολή του προϊσταμένου της έν τή άγγλική πρωτευούση ελληνικής εκκλησίας Μεγ. Αρχιμ. κ. Μιχαήλ Κωνσταντινίδου, αποδεικνύοντος εξ άφορμῆς του παπικού διαγγέλματος περί ανακηρύξεως του «Αγίου έτους» πόσον μεγάλη απόστασις χωρίζει τους λόγους της Ρωμαϊκής Έκκλησίας από των έργων της, έφ' όσον, ένῶ εκκαλεῖ εις ήνωμένον του όλου Χριστιανισμού έορτασμόν της ιθ' εκατονταετηρίδος από της σταυρώσεως του Κυρίου, εξ άλλου διά της προσηλυτιστικής της πολιτείας αυξάνει την μεταξὺ αὐτῆς και του όρθόδοξου κόσμου απόστασιν και την προς αὐτήν αποστροφήν, οὕτω δ' έν τή πραγματικότητι πράττει τὸ πᾶν ὅπως διακρατῆ έν διαίρεσει τον χριστιανικόν κόσμον. «Πᾶς λογικός άνθρωπος—λέγεται σὺν άλλοις έν τή επιστολή—θα παραδεχθῆ ότι ο προσηλυτισμός γεννᾷ διαίρεσιν, αὐτή δε έποβάλλει τὸ μῖσος, ήτοι τὸ αντίθετον της αγάπης, ήτις αποτελεί τήν θεμελιώδη ἀρετήν της χριστιανικής θρησκείας... Ο χριστιανικώτερος διά τον Πάπαν τρόπος έορτασμοῦ του Αγίου Έτους θα ήτο ή έκδοσις βούλλας απαγορευούσης πάσαν πρᾶξιν προσηλυτισμοῦ έν χριστιανικαῖς χώραις. Εφ' ό-

σον όμως τοιαύτη βούλλα δεν απέλύθη, και έφ' όσον γνωρίζομεν οίκογενείας διηρημένας καθ' έαυτάς ένεκα των ζιζανίων του προσηλυτισμοῦ των οποίων οι αντιπρόσωποι του Βατικανού διηρηκῶς σπεύρουν, ήμεῖς οι όρθόδοξοι οὐδέποτε θα έχομεν έμπιστοσύνην προς την ρωμαϊκήν καθολικήν εκκλησίαν». Την επιστολήν ταύτην σχολιάζοντες οι «Έκκλ. Καιροῖς» εκφράζουν την χαράν των ότι ο άγγλικανισμός απαγορεύει τον μεταξὺ όρθόδοξου προσηλυτισμόν, δηλοῦν δε ότι καταδικάζουν αὐστηρῶς πάσαν απόπειραν προσηλυτισμοῦ και έν καθολικαῖς χώραις και λυποῦνται ότι ή ρωμαϊκή εκκλησία δεν συμμερίζεται την αὐτήν στάσιν.

Ή εκκλησιαστική οικονομία.

Τὸ τμήμα του πρωτανικού λόγον του προπρυτάνεως κ. Κ. Ανοβουνιώτου τὸ πραγματευόμενον περί της εκκλησιαστικής οικονομίας εξ άπόψεως όρθόδοξου άνεδημοσιεύθη έν μεταφράσει εις την άγγλικήν υπό του έγκριτου λονδινείου θεολογικού περιοδικού «The Church Quarterly Review», μνημονεύοντες δ' αὐτοῦ οι «Έκκλησιαστικοί Καιροῖς» του Λονδίνου εφιστῶσιν ιδιάζουσαν την προσοχήν των άγγλων άναγνωστῶν των «εις την μελέτην ταύτην του έλληνοθεολόγου, την αφορῶσαν εις την λίαν άκανθῶδη και περίπλοκον ελληνικήν θεωρίαν, ήτις είνε γνωστή ὡς αρχή της οικονομίας». «Οι «Έκκλησι. Καιροῖς» εκθέτοντες τὸ περιεχόμενον του έν λόγω άρθρου κατά τὰς κυρίας αὐτοῦ γραμμὰς επάγονται ότι, έφ' όσον την ατομικήν θεολογικήν γνώμην του κ. Ανοβουνιώτου περί της αρχῆς της εκκλησιαστικής οικονομίας δεν ήσπασθήσαν οι έν τή διασκέμει του Δάμπεθ (1930) όρθόδοξοι αντιπρόσωποι, «θα ήτο λίαν επιθυμητόν έν τῷ συμφέροντι της πραγματικότητος ὅπως μετά τὸ έν λόγω άρθρον, ὅπερ αντιπροσωπεύει μίαν μόνον θεολογικήν κατεύθυνσιν, επακολουθήση έκθεσις και της άλλης άπόψεως του ζητήματος».

Ανόσιος απόπειρα.

Τὸ ὄργανο του Βατικανού «Osservatore Romano» αναπαράγον δείγματα πραγματικῶς βαρβάρου εικονογραφῆσεως των ιερῶν προσώπων της Θεοτόκου και του βρέφους Ήησοῦ ὡς και αρχιτεκτονικής ραῶν κατά την φρικῶδη τεχνοτροπίαν του «έξπρεσσιονισμοῦ» και του «ρασιοναλισμοῦ», διαμαρτύρεται κατά των αποτροπαίων τούτων αποπειρῶν έν τῷ κύκλῳ των Καλῶν Τεχνῶν. Αλλ' ή δεδικαιολογημένη καθ' έαυτήν διαμαρτυρία της αὐτῆς έτηχεν απαντήσεως εκ μέρους των «αναζητούντων» νέας ὁδοῦς και κατευθύνσεις έν τή Τέχνῃ, εκφραζούσης την απορίαν πῶς ο Πάπας διαμαρτύρεται σήμεραν κατά του νεωτερισμοῦ τούτου της Τέχνης, ένῶ τὸ Βατικανόν και επέτρεπε και έπεδοκίμαζε καλλιτεχνικούς νεωτερισμούς κατά τους παρελθόντας αἰῶνας, ὡς αποδεικνύουν οι έν τῷ Βατικανῷ και τοις ραοῖς της Ρώμης πίνακες και τὰ αρχιτεκτονικά έργα της τεχνοτροπίας της Αναγεννήσεως, πᾶν άλλο ή συμμόρφου προς τὸ πνεῦμα και την εκφρασιν της ιδέας της αγιότητος, ήν υποβάλλει, φέρ' είπειν, ή βυζαντινή

ιερά τεχνοτροπία. Οἱ ἀντεπικριταὶ τῆς ἀνακολούθιας τοῦ Βατικανοῦ δὲν ἔχουσι βεβαίως ἄδικον, ἀλλ' ἐὰν ἡ εἰκονογράφησις τῶν διασήμων ἰταλῶν ἀγιογράφων ἐξέφραζεν ἐντόνως σαρκικὸν καὶ καθ' ὄλον λίαν πρόσυλον πνεῦμα, ἢ «ἐξπρεσσοισιστικὴ» εἰκονογράφησις καὶ ναικὴ ἀρχιτεκτονικὴ εἶνε οὐχὶ μόνον τερατολογία, ἀλλὰ καὶ προκαλεῖ ἀγανάκτησιν καὶ ἀποσιροφήν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος κατήρτισεν ἐιδικὴν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην τῆς κειμένης ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας καὶ τῶν χρηζυσῶν τροποποιήσεως διατάξεων, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις καὶ τὸ φρόνημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

— Ἐν τινι τῶν τελευταίων συνεδριάσεων ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν ὀργάνωσιν τῶν λειτουργιῶν ἐκάστης τῶν τεσσάρων Διευθύνσεων τῆς Ἱεραποστολῆς καὶ τὸ γενικὸν πρόγραμμα αὐτῶν.

— Ὁ Σεβ. Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως προέτεινε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἵνα ἐκφρασθῇ ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Πλωμαρίου διὰ τὴν συγγραφικὴν καὶ πνευματικὴν αὐτοῦ καρποφορίαν καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸ ἔσχατως ἐκδοθὲν σύγγραμμα τὸ ἐπιγραφόμενον «Κώδιξ τῆς Ὁρθόδοξου Πίστεως», τὸ ὅποιον εἶνε πρῶτον λιπαρᾶς μελέτης καὶ πολλῶν πνευματικῶν κόπων καὶ ὀλιγκῶν δαπανῶν συντεταγμένον εὐμεθόδως καὶ προωρισμένον νὰ διδάξῃ τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν λαὸν τὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ, ἔχον δὲ συγχρόνως καὶ ἀπολογητικὸν χαρακτῆρα εἶνε λίαν χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον. Ἡ Ἱερά Σύνοδος κρίνασα ὅτι εἶνε δίκαιον νὰ ἐπαινῆται ὁ θεοφιλὴς ζῆλος τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας πνευματικῶς ἐργαζομένων, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι τὴν αὐτὴν συγγραφικὴν ἱκανότητα καὶ πνευματικὴν καρποφορίαν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ μέχρι σήμερον καὶ ὁ Σεβ. Γόργυρος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Πολύκαρπος, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐκφρασθῇ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας.

— Τῇ παρελθούσῃ ἑβδομαδίᾳ Συνοδικῇ Ἐπιτροπῇ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Βερροίας καὶ Ναούσης καὶ Ἡλείας ἐπεσκέφθη τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ἐρησκειμάτων καὶ συνωμίλησαν ἐπὶ διαφορῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

— Ἐχορηγήθησαν αἱ ἐξῆς ἄδειαι : τῷ Σεβ. Θήρας δεκαήμερος δι' Ἀθήνας, τῷ Σεβ. Κορινθίας εἰκοσαήμερος διὰ τὰ λουτρὰ Αἰδηψοῦ, καὶ τῷ Σεβ. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας δεκαπενθήμερος διὰ τὰ λουτρὰ Ὑπάτης.

Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον, συνελθὸν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πλωμαρίου εἰς συνεδρίαν, προέβη εἰς τὴν καθάιρσιν τοῦ ἱερομονάχου Ἰωακείμ Μακρόλου.

— Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ (7) ἐν τῷ πανεπιστημιακῷ ναῷ τῆς Καπνικαρέας τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τὸ Πανεπιστήμιον ἐτέλεσεν ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου μεγάλου τῆς Θεολ. Σχολῆς Ἐδεργέτου μητροπολίτου Κίτρους Παρθενίου. Τοῦ μνημοσύνου ἐτελατάρχησεν ὁ σεβ. Μη-

τροπολίτης Βερροίας κ. Πολύκαρπος, κατ' αὐτὸ δὲ παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ Ἐρησκειμάτων κ. Τουρκοβασίλης, οἱ καθηγηταὶ τῆς Θεολογ. Σχολῆς καὶ οἱ φοιτηταὶ αὐτῆς. Τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Σχολῆς πρὸς τὸν μεταστάνατα εὐεργέτην ἠρμήνευσεν ὁ Κοσμήτωρ αὐτῆς κ. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ, ἐκ προσώπου δὲ τῶν θεολόγων φοιτητῶν ὁμίλησεν ὁ πρόεδρος τοῦ συνδέσμου αὐτῶν κ. Μαστραντώνης. Ὡς ἤδη ἀνεγνώφην ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» ὁ ἀείμνηστος Παρθένιος κατέλιπεν εἰς τὴν Θεολογ. Σχολὴν δοχ. 600,000 διὰ σπουδὰς ἐπιμελῶν καὶ χρηστῶν φοιτητῶν.

— Τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ (10) οἱ σεβ. συνοδικοὶ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὁ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γρηγόριος Ποπαμιχαήλ καὶ ὁ ἐν αὐτῇ Καθηγητῆς τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας κ.Γ. Σωτηρίου ἐξέδραμον ἀπὸ πρωίας εἰς τὴν μονὴν τοῦ ὁσίου Μελετίου, ἐνθα ὑπεδέχθησαν αὐτοὺς ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Μ. Ἀρχιδιάκονος Χρυσόστομος καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς. Μετὰ τὴν θείαν ἱεουργίαν, καθ' ἣν ἐχοροστάτησεν ἡ Α. Μ., πάντες περιειργάσθησαν λεπτομερῶς τὸν ναὸν καὶ πάντα τὰ διαμερίσματα τῆς μονῆς, παρακληθεῖς δ' ὁ Καθηγητῆς κ. Σωτηρίου ἐξέθρηκε τὴν ἱστορίαν τῆς μονῆς καὶ ἠρμήνευσε τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ ναοῦ αὐτῆς τεχνοτροπίαν καὶ τὰς ἐν τῷ προνάῳ ἰδίᾳ σωζομένας τοιχογραφίας, ἅμα δ' ὑπέδειξε καὶ τινὰς ἀποκαταστάσεις καὶ διορθώσεις. Μερίμνη τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου ἡ ἀνασταθεῖσα μονὴ τοῦ ὁσίου Μελετίου ἤρξατο ὀργανομένη εἰς πρότυπον μονὴν κοινοβιακὴν, ἀποτελουμένην ἐξ ἀδελφῶν τυχόντων θεολογικῆς μορφώσεως καὶ ἐν γενεῖ λογίαν εἰς ἐξύψωσιν τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ σκόπιμον ἐξυπηρετήσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς. Οἱ ἐπισκέπται, εἰς οὓς ἡ καλλίστη ἀδελφότης τῆς μονῆς παρέσχε πᾶσαν περιποίησιν, ἀνέκαμψαν εἰς τὰ ἴδια πρὸς ἐσπέραν.

— Ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς ἐπαρχίας Σάμου λειτουργεῖ Φιλόπτωχον Ταμεῖον τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως ἰδρυθὲν δυνάμει Προεδρικοῦ Διατάγματος κατὰ Μάτιον τοῦ παρελθόντος ἔτους, προϊσταται δ' αὐτοῦ ὁ σεβ. Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος. Παραλλήλως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἱ. μητροπόλεως λειτουργεῖ συσσίτιον τὸ ὅποιον παρέχει ἅπαξ τῆς ἡμέρας τροφήν εἰς ἀπόρους μαθητὰς καθ' ὄλον τὸ σχολικὸν ἔτος. Καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ σωματεῖα ἄλλων κοινοτήτων, τὰ ὅποια λειτουργοῦν ὡς σωματεῖα ἀνεξάρτητα λόγῳ τῆς μεγάλης ἀποστάσεως τῶν κοινοτήτων ἐκ τῆς μητροπόλεως, αὕτη δὲν ἀφίνει ἀπροστάτευτα ἡ Α. Σ. ὁ μητροπολίτης ἐνεργήσας προσωπικῶς παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἰεροναίας ἐξησφάλισεν ἐπίδομα διὰ τὸ συσσίτιον Μαραθοκάμπου, ἐκ δὲ τῆς Μονῆς Προφήτου Ἡλιοῦ καὶ ἐξ ἄλλων πηγῶν κατὰ σύστασιν αὐτοῦ ἐχορηγήθησαν ἐπιβίηθητικῶς εἰς τὰ ἐν Καρλοβασίσις φιλανθρωπικὰ σωματεῖα, Φιλόπτωχον Ταμεῖον, Λαβοκομεῖον, Κοινοτικὸν Φαρμακεῖον, διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ διὰ πρόνοιαν ἱκανὰ χρηματικὰ ποσά. Ἡ πρωτευούσα τῆς νήσου ἔχει μόλις 8000 κατοίκων καὶ διὰ τοῦτο ἡ φιλανθρωπικὴ κίνησις καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡ συναντίληψις εἶναι ἀρκούντως αἰσθητή.

— Ἐν τῇ Σ. Μητροπόλει Σεργῶν ὁργανώθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Σεργῶν κ. Κωνσταντίνου Γενικὸν ἐπαρχιακὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον, ἐπεκτεινόμενον βαθμηδὸν εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν. Τακτοποιηθέν-

<p>ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ <i>Καθηγητής του Πανεπιστημίου</i></p> <p>ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΕΜΜ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ <i>Πρωτοπρεσβύτερος</i></p> <p><i>Δε' ὅτι ἀφορᾷ τὴν Σύνταξιν ἀπευθυντίαν: Γραφεῖα «Ἐκκλησίας», Στου Φιλοθέης.</i></p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ † ΖΙΧΝΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ <i>Πρόεδρος</i></p> <p>† ΕΔΕΣΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ <i>Γαμίας</i></p> <p>† ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΙΕΖΕΚΙΗΛ <i>Γραμματεὺς</i></p>	<p>ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ</p> <p><i>Ἐσπερικοῦ δοχ. 60, Ἐξωτερ. φο. 60 Ἀμ- ρικής δολλ. 3, Μονῶν καὶ Νῶν ἐπαρχιακῶν Πρωτοπρεσβυ- τέρων 100 Νῶν χωρίων δοχ. 60 Ἱερῶν Ἐσπερικοῦ δοχ. 30 Φοιτητῶν καὶ ἱεροσπουδαστῶν δοχ. 30 Τὰ χορηγιατικὰ ἐμβλήματα διαβιβάζονται: Τα- μίαν «Ἐκκλησίας» Σεβ. Μητροπ. Ἐδέσσης κ. Κωνσταντίας, Γραφεῖα Ἱ. Συνόδου.</i></p>
---	---	---

τος δὲ ὀριστικῶς τοῦ Χαρισείου κληροδοτήματος Κοζάνης λειτουργοῦντος ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. Μητροπολίτου ἐγένοντο τὰ προσήκοντα πρὸς ἴδρυσιν πρακτικῆς γεωργικῆς σχολῆς, ἐν ἧ θὰ ἐκπαιδεύονται δωρεὰν τὰ τέκνα τῶν γεωργῶν καὶ τῶν κτηνοτρόφων τῆς περιφερείας, βραδύτερον δὲ θὰ καταβληθῇ μέρημινα πρὸς ἴδρυσιν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ἐν Κοζάνῃ. Ἐκ τῶν πόρων τοῦ αὐτοῦ κληροδοτήματος σπουδάζουσιν ἐν τῇ ἐξωτερικῇ νέοι Κοζανίται τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς στελέχη τοῦ Χαρισείου κληροδοτήματος. Ὑπάρχει καὶ ἄλλο κληροδοτήμα φιλόπτωχον, τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Χαρίση, ὅπερ, ἐπὶ μακρὸν ἀργῆσαν, ἀποκατεστάθη εἰς τὴν πραγματικὴν του λειτουργίαν ὑπὸ τῆς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σ. μητροπολίτου Δ. Ἐπιτροπῆς. Ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ μητροπολίτου τελεῖ καὶ τὸ ἐν Κοζάνῃ τμήμα τῆς Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐταιρείας, διὰ ποικίλης μορφωτικῆς καὶ ἄλλης δράσεως συντελοῦσης εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ διανοητικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ. Μεγάλως ἀνακουφίζει τὸν πληθυσμὸν τῆς ἐπαρχίας καὶ τὸ Κεντρικὸν Νοσοκομεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ ἐποπτικοῦ συμβουλίου οὗ προεδρεύει ὁ μητροπολίτης, διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ὁποῦ προσέρχονται εἰς Κοζάνην ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλίας ἰατροὶ πάσης εἰδικότητος, χιλιάδες δὲ πολλαὶ τυγχάνουσιν ἐν αὐτῷ ἰατρικῆς περιθάλψεως δωρεὰν ἢ ἀντὶ μετριοτάτων νοσηλείων. Ἐν γένει δ' ἡ ἱερά μητρόπολις πολλὰ καὶ ἄλλα σωματεία κοινωνικῆς ὠφελείας προστατεύει καὶ στηρίζει, καὶ ἄλλα κληροδοτήματα ρυθμίζει ἐπὶ τὸ σκοπιμώτερον, ἐξασφαλίσασα δ' ἐκ τῆς πλουσίας περιουσίας τῆς ἐλληνορθόδοξου κοινότητος Κοζάνης ἱκανὰ ἑκατομύρια συντελεῖ εἰς τὴν οικονομικὴν ἐπάρκειαν πασῶν τῶν σχολῶν τῆς πόλεως.

NEA BIBLIA

[Ἡ «Ἐκκλησία» ἐν τῇ τμήματι τούτῳ ἀναφέρει πᾶσαν νέαν ἔκδοσιν, ἣς ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν].

Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ἅπαντα τὰ εὑρισκόμενα: Oeuvres complètes de Genade Scholarios publiées pour la première fois par † Mgr Louis Petit Archevêque de Corinthe, † X. A. Sideridès et Martin Jugie. Tome VI. Paris, Maison de la Bonne Presse, 1933.— Ὀλόκληρος ὁ τόμος οὗτος τῶν ἔργων τοῦ Γενναδίου Σχολαρίου ἀναφέρεται εἰς τὸ φιλοσοφικὸν καὶ τὸ θεολογικὸν ἔργον τοῦ Θωμᾶ Ἀκινάτου, τὸ πρῶτον δὲ νῦν ἐκδίδεται ἐκ τῶν αὐτογράφων τοῦ Γενναδίου καὶ σύγκειται ἐκ μεταφράσεων, ἐπιτομῶν καὶ σχολίων. Οὕτω ἐν τῇ τῷ τόμῳ περιλαμβάνονται κατὰ σειρὰν α) Ἐκλογή τοῦ πρώτου τῶν ἠθικῶν τοῦ σοφωτάτου Θωμᾶ Δε' Ἀκίνο, τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς τάξεως τῶν ζητημάτων πάντων πεφυλαγμένων (1—153).

β) Τοῦ Θωμᾶ περὶ διαφορᾶς οὐσίας καὶ τοῦ εἶναι ἐρημνευθὲν καὶ πρὸς τὴν ἐλλάδα μετενεχθὲν γλωτταν παρὰ Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου (154—177). γ) Σχόλια εἰς τὸ ἔργον τοῦτο μετὰ πίνακος τῶν ζητημάτων (177—326). δ) Εἰς τὴν περὶ ψυχῆς πραγματείαν Ἀριστοτέλους ἐξήγησις τοῦ Θωμᾶ ἐρμηνευθεῖσα παρὰ Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου (327—581). Καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τούτοις ὁ Σχολάριος ἐπιδεικνύει τὴν αὐτὴν φροντίδα τοῦ συνδυασμοῦ τῆς σαφηνείας πρὸς τὴν ἀκρίβειαν καὶ πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν θεολογικῶν καὶ τῶν φιλοσοφικῶν ὄρων. Ὁ Θωμᾶς εἶνε διὰ τὸν Σχολάριον ὁ ἀσύγκριτος φιλόσοφος καὶ θεολόγος, οὗ τὰ πολλαπλὰ συγγράμματα εἶνε λίαν ὠφέλιμα, ἐφ' ἧ καὶ ἐπεχείρησε τὴν μετάφρασίν των· εἰδοποιεῖ ὅμως τὸν ἀναγνώστην ὅτι δὲν ἠκολούθησεν αὐτὸν ἐν πᾶσιν, ἀλλ' ὅπου διίσταται πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν ἐπάγει τὰς ἀντιρροήσεις του ὁ Σχολάριος. Εἶνε προφανὴς ἡ εἰκόλια μετ' ἧς ὁ Σχολάριος κινεῖται εἰς τὰ μεταφυσικὰ προβλήματα, βαθύς κάτοχος τῆς ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ὅλης φιλοσοφίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Διὰ τοῦτο ἡ μετάφρασις ἰδίᾳ τοῦ περὶ ψυχῆς κρίνεται ἀνωτέρα τοῦ λατινικοῦ πρωτοτύπου τοῦ Θωμᾶ. Καὶ ὁ τόμος τούτος εἶνε ἐκδεδομένος μετ' ὄσης ἐπιμελείας καὶ οἱ πρότεροι τόμοι.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Ἀργολίδος.

Πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως ἐφημερίου τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ Προδρόμου Κυβερίου, προσκαλοῦνται οἱ ἐκ τῶν προσοντούχων βουλόμενοι νὰ πληρώσωσι τὴν θέσιν ταύτην, ὅπως μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1933 ὑποβάλωσι τὰ ἀποδεικτικὰ τῶν προσόντων αὐτῶν. Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 24 Ἀπριλίου 1933. † Ὁ Ἀργολίδος Ἱερόθεος.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ

Τὸ Τοπικὸν συμβούλιον Ο. Δ. Ε. Π. τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ἀργολίδος διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ἐνεργηθσομένην δι' ἐνσφραγιστῶν προσφορῶν διὰ τὰ ἀκίνητα. 1) Κόκινη λούτσα—ἀγ. Παντελεήμων, 2) Σελόντα, 3) Κοκκινόχωρος τῆς ἱ. μονῆς Ἀγγοῦντος—Ταξιαρχῶν βάσει τῶν ὄρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 481,503 διακηρύξεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου Ο. Δ. Ε. Π. τῆς ἱ. μητροπόλεως Ἀργολίδος καὶ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Ναυπλίῳ εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὴν 25 Ἰουνίου 1933 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 μ. ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, τῶν τυχόν σχεδιογραμμάτων καὶ λοιπῶν ὄρων δύναντι νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρὰ τῷ οἰκίῳ Ὑπ. τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ὁ Πρόεδρος † Ὁ Ἀργολίδος Ἱερόθεος

Τύποις «Φοίνικος» Σταδίου 44